

A Digitális fotós könyv **4**

Scott Kelby

A digitális fotós könyv 4.

A digitális fotós könyv 4.

© 2012 Perfect-Pro Kft. Minden jog fenntartva!

ISBN 978-963-9929-26-5

A könyv eredeti címe: The Digital Photography Book, Volume 4

Authorized translation from the English language edition, entitled DIGITAL PHOTOGRAPHY BOOK, PART 4, THE, 1st Edition, 0321773020 by KELBY, SCOTT, published by Pearson Education, Inc, publishing as Peachpit Press, Copyright © 2012 Peachpit Press

All rights reserved. No part of this book may be reproduced or transmitted in any form or by any means, electronic or mechanical, including photocopying, recording or by any information storage retrieval system, without permission from Pearson Education, Inc. HUNGARIAN language edition published by PERFECT-PRO KFT., Copyright © 2012 Perfect-Pro Kft.

Photoshop, Elements és Lightroom az Adobe Systems, Inc. bejegyzett védjegye.

Nikon a Nikon Corporation bejegyzett védjegye.

Canon a Canon Inc. bejegyzett védjegye.

A könyvben található védjegyek a jogokkal rendelkező tulajdonát képezik.

Bármilyen másolás, sokszorosítás, illetve adatfeldolgozó rendszerben történő tárolás a kiadó előzetes írásbeli hozzájárulása nélkül tilos. Az itt közölt információk kizárólag az olvasó személyes használatára készültek. Jelen mű felhasználása más könyvekben, kereskedelmi szoftverekben, adatbázisokban csak a kiadó előzetes írásbeli hozzájárulásával lehetséges.

A szerző és a kiadó a tőle elvárható legnagyobb gondossággal járt el a könyv és a programok készítése során. A könyvben illetve a programokban található esetleges hibákért, használatukból eredő esetleges károkért sem a szerző, sem a kiadó nem vállal semminemű felelősséget.

Fordította: Kerekes Andrea

Szakmailag lektorálta: Kadosa Zoltán (FotoArt Magazin)

Nyelvileg lektorálta: Kósa-Boda György

Tördelte: Jakab Zsolt (Fontoló Stúdió)

Tanácsadók: Weisz Tamás, Tamási Ákos

Felelős kiadó a Perfect-Pro Kft. ügyvezető igazgatója

1101 Budapest, Pongrác út 9/b.

Tel: 260-0990

Fax: 431-0028

info@perfect.hu

www.perfectkiado.hu

A szerzőről

Scott Kelby

Scott a *Photoshop User* magazin főszerkesztője, kiadója és társalapítója, rendszeres publicistája a *Light it!* digitális magazinnak, meghívott előadója a *The Grid* című videoelőadásoknak (ezek heti fotós talkshow-k) és a *Photoshop User TV*-nek.

Scott a National Association of Photoshop Professionals (NAPP – Photoshop-szakemberek Nemzeti Szövetsége) társalapítója és elnöke, és a Kelby Media Group szoftveroktatási, oktatási és kiadócég elnöke.

Scott fényképész, grafikus és több mint 50 könyv díjnyertes szerzője: a nevéhez fűződik egyebek között a *Photoshop digitális fotósoknak*, *A Digitális fotós könyv* (első, második és harmadik kötet), a *Gyors és piszkos Photoshop-trükkök*, az *Adobe Photoshop Lightroom* könyv, a *Photoshop-csatornák*, a *Photoshop klasszikus effektusok*, a *Világítsd be! Fotózd le! Retusáld!* című kötet és az *iPhone* könyv.

Az elmúlt két évben Scottot érte az a megtiszteltetés, hogy elnyerte „a világon a legnagyobb példányszámban eladott fotóskönyv szerzője” címet. Művei több tucat nyelven jelentek meg, egyebek között kínaiul, oroszul, spanyolul, koreaiul, lengyelül, tajvaniul, franciául, németül, olaszul, japánul, hollandul, svédül, törökül és portugálul.

Scott az Adobe Photoshop Seminar Tour képzési igazgatója, valamint a Photoshop-világkonferencia és -kiállítás technikai elnöke. Egy sor Adobe Photoshop-oktatóDVD-n szerepel, és 1993 óta képez Adobe Photoshop-felhasználókat.

Scottról további információt az alábbi helyeken találsz:

napi blogja: www.scottkelby.com

Twitter: <http://twitter.com/@scottkelby>

Facebook: www.facebook.com/skelby

Google+: [Scottgplus.com](http://www.scottgplus.com)

*Ajánlom ezt a könyvet a legnagyobb szerűbb nőnek,
akit valaha is megismertem, feleségemnek, Kalebrának.*

ZÁRSEBESSÉG: 1/1600SEC

BLLENDE: F/2.8

ISO: 500

FÓKUSZTÁV: 70MM

FOTÓ: SCOTT KELBY

Harmadik fejezet

Még több tipp a profi stúdiózáshoz

A 3. könyvben már érintettük a témát, beszéljünk róla megint!

Ha valaki az elején azt mondta volna, hogy ebben a könyvsorozatban három fejezetet is rászánok a stúdióvilágításra, elküldtem volna pszichológus szakemberhez. Most valószínűleg azt olvastad: „elküldtem volna pszichológus szakemberhez”. Ez azért lehetséges, mert az emberi agy rendelkezik egy előre beprogramozott elképzeléssel a (feltehetően) leírtakról, és automatikusan behelyezi az általa helyesnek tartott szót – és ez egyben meg is mutatja azt, amire leginkább szükségünk van (egy pszichológus szakemberre).

Például egy bizonyos tudatalatti szinten el kell nyomnod a hiányosságok által kiváltott érzelmeket, de ez csak azért van, mert hajthatatlan vágyat érzel arra, hogy többfunkciós, vezeték nélküli vakukioldókat vásárolj. Ez meglepően gyakori mostanság, de nem szeretném, ha bármilyen tudati szinten is azt gondolnád, hogy

(a) érted, hogy miről is hadoválok itt, vagy

(b) nekem fogalmam lenne róla, miről hadoválok. És annyira nem is ismerlek, hogy a terapeutád legyek. Esetleg végezhetnénk egy gyors asszociációs játékot, ami sok mindent feltár az ember bensőjéből. Kész vagy?

Pizza. „20 fokos méhsejtrács.”

Salátástál. „Beauty dish.”

Nagy képernyős tévé. „Strip bank (csíkbox) !”

Megtakarítás & hitel. „Nyolcszögletű szoftbox!”

Hmmm... Nem is tudom, ezek nekem elfogadhatónak tűnnek. Oké, de próbáljunk ki még egyet, csak hogy biztosak legyünk!

Függetlenségi nyilatkozat. „Papírháttér.”

Oké, rendben vagy. Most akkor mesélj nekem a mamádról...

Profi trükk halványuló megvilágításra

Ahogy azt valószínűleg megtanultad a sorozat előző köteteiből, az emberi szemet mindig a legfényesebb / legvilágosabb terület fogja vonzani egy fotón, ami portrék esetében általában az arc szokott lenni. Rendben? A probléma csak annyi, hogy ezt a szoftboxod nem tudja, és be fogja világítani nem csak az arcot, de a vállat, a mellkast, a hasat stb. is ugyanolyan intenzitással. Amire tehát szükségünk lesz, egy megvilágítási mód, amikor is a fény fokozatosan elhalványul úgy, hogy az arc lesz a legvilágosabb terület, a vállak kicsit kevésbé, és ahogy haladunk lejjebb, egyre sötétebbé válik minden (hacsak nem divatfotót készítesz, mert ott a ruházat is ugyanolyan fontos, mint az arc, sőt).

Egy egyszerű módja a fokozatosan halványuló fény elérésének, ha letakarod a szoftbox egynegyedét, egyharmadát. Erre bármi alkalmas lehet a nagy méretű, sötét fotókartontól kezdve a fekete zászlóig (photographic flag), ami egy nagyobb méretű, fekete árnyékoló lap. Lehet akár hungarocellből, aminek az egyik oldala feketére van festve, de egy fekete PVC is. (Én Matthews-félét használok, amit könnyen felszerelék egy boom állványra). Csak helyezd a fényforrás alsó része elé (a képen láthatod), így szinte elvágod a fény útját – és készen is van a halványulás! (Megjegyzés: ezt a bizonyos zászlót hívják „gobo”-nak is, ami még a hollywoodi világosítók zsargonjából jön, és a „Tedd közé!” (Go between!) rövidítése, hiszen azt a valamit tényleg a fényforrás és a modell közé kell helyezni). Mellesleg: az egyik legnagyobb hiba, hogy az emberek új stúdióvilágításnál mindent bevilágítanak, vagy túlvilágítják a modellt, ezért is érdemes használni ezt a trükköt, és fotód sokkal profibb lesz.

Különböző látvány a lámpák mozgatása nélkül

Miután beállítottad a lámpákat a kívánt helyre, és elkészítetted az első felvételeket, próbáld ki, hogy nem mozdítod odébb a lámpákat! És nem mozdítod el a modellt sem! Helyette azonban mozdulj te (köszönet az ötletért Jeremy Cowartnak)! Ha jobb oldalon, a modell előtt álltál, csak lépj át a másik oldalra, és fotózz onnan! Meg fogsz lepődni, hogy mennyire mások lesznek a fények, és az egész beállítás teljesen megváltozik csupán csak annyitól, hogy két-három lépést arrébb mentél, miközben a lámpá(k)hoz hozzá sem értél. Javaslom, próbáld ki több helyről ugyanazzal a lámpa- és modellbeállítással!

Becsillanós fényeffekt stúdióban

Kiégett, becsillant fotók – ezek mind nagyon trendi dolgok manapság (amikor úgy néz ki a felvétel, mintha túlexponálták volna, illetve egy hatalmas becsillanás is látható rajta). Szerencsénkre ezek a hatások viszonylag könnyen kivitelezhetők, csak pár trükköt kell tudni hozzá. A legelső, hogy vedd le az objektívről a napellenzőt! Több okból is. Az egyik, amiért amúgy ilyet használunk, hogy elkerüljük vele a felesleges fénybeszűrődéseket, ám ebben az esetben pont ezt nem szeretnénk. A második, hogy helyezz egy fényforrást a modell mögé, majd olyan szögben fotózz, hogy a fénysugár érintse az arcot! (Megjegyzés: ha gyári méhsejtrácsot használasz a softboxodon vagy egy fémrácsot a vakun, azokat is távolítsd el, mivel amellet, hogy irányítják a fénynyalábot, szintén segítenek a becsillanás elkerülésében, egyszóval mind ellened fognak dolgozni.) A kulcs tehát a megfelelő szög megtalálása a kamera számára, ezért itt is szükséged lesz jó pár próbafelvételre.

Ja, amúgy a legújabb topkategóriás lencséken már eleve találhatsz olyan gyári nanobevonatot, amit szintén a beszűrődés ellen találtak ki, szóval inkább próbálkozz valami régebbi objektívvel, és az a tutira működni fog.

ZÁRSEBESSÉG: 1/640SEC

BLLENDE: F/11

ISO: 200

FÓKUSZTÁV: 44mm

FOTÓ: SCOTT KELBY

Negyedik fejezet

Még több tipp objektívhez

Útmutató lencsehasználathoz

Ha belenézel egy kamera belsejébe, egyből megérted, hogy mitől is olyan drágák. Végül is, ha úgy vesszük, van bennük egy mini számítógép (amiért kijelzőjük is van meg egy rakat menüjük, amiben navigálhatsz, állíthatatsz, és egy csomó dolgot maguktól elvégeznek, akár csak az igazi számítógépek), ami akár ésszerű magyarázat is lehet a drágaságukra. De a lencsékben nincs semmi ilyesmi. Se számítógép, se kijelző. Nincsenek menük se. Eltekintve a különböző méretektől, szinte teljesen ugyanúgy néznek ki, mint 50 évvel ezelőtt, így még azt se mondhatjuk, hogy egy rakás pénzt költöttek volna formaviláguk megújítására. A nap végére ez is csak egy fekete cső egy kerek üveglappal lezárva. Múltkor utánanéztem: egy fekete cső nem túl drága, és egy nagy adag üveg is megvan egy kis apróból, főleg ha a szelektívből szerzed, de tedd csak annak a fekete csőnek a végére, és máris félmilliót fog érni! De most komolyan: ez miként lehetséges?

Végeztem némi kutatást ez ügyben, és bár ezek hétpecsétetes, féltve őrzött ipari titkok, mégis feltártam a kegyetlen valóságot, hogy mitől is ilyen drágák ezek a dolgok. Nyilvánvalóan léteznie kell egy lencsekartellnek egy meg nem nevezett helyen, valahol mélyen a Cheyenne-hegységben, Colorado államban, ahonnan észrevétlenül manipulálva a gyártást és terjesztést, képesek a lencsék árát az egekben tartani. Ám ők ennek ellenére rendkívüli módon tartanak az orosz lencsekartelltől, és attól félnek, hogy a kanadai határon keresztül hatalmas lencseszállítmányokat csempésznek be az USA-ba, ahol is elárasztják velük az alapvetően amerikai termékeket forgalmazó fotósboltokat. Ennek elkerülésére a kartell kifejlesztett egy kifinomult nyomkövető rendszert, beépítve egy csomó drága monitort (és használaton kívüli katonai műholdakat felhasználva), ám én képes voltam feltörni a rendszert egy 2400-baud modem és a hekkerek által hagyott hátsó ajtó segítségével – csak a remeteéletű professzor fiának nevét kellett megadnom jelszónak, aki amúgy ezt az egészet kitalálta. Könnyebb volt, mint gondoltam.

F/2.8 blendénél mégis miért éles minden?

Valószínűleg már hallottál arról, hogy ha életlen háttérrel szeretnél a fotón látni, ahhoz tág rekeszt kell használnod, mint amilyen az $f/4$ vagy az $f/2.8$, de bizonyára nem én voltam az, aki ezt állította. Szerintem inkább nagyíts rá valamire a tárgyadon!

Abban az esetben, ha nagylátószögű objektívet használsz (például 18 mm, 24 mm, 28 mm stb.), ráadásul $f/2.8$ -as blendét, hacsak a modelled nem áll közvetlenül az orrod előtt, nem fogod tudni megcsinálni életlen háttérrel. Szóval ahhoz, hogy elérd azt a lágy, puha, elmosódott, $f/2.8$ vagy $f/4$ rekeszértékű álmodat, rakj fel egy teleobjektívet, és tudd, hogy minél nagyobb a gyújtótávolság, annál elmosódottabbá válik a háttér is! Tehát 70 milliméternél már egy kicsit maszatosabb, 85 milliméternél még inkább, és minél jobban ráközelítesz a modellre, annál erőteljesebben – lépj csak hátra három métert, és mindez megszűnik! 120 milliméteres gyújtótávolságnál szép és elmosódott háttérrel kapsz, 200 milliméternél pedig jóformán már csak foltokat.

Amit tudnod kell a távolság zsugorodásáról

42 mm

210 mm

Sokszor hallhattad már – főleg portrék esetében – a „perspektíva-összenyomódás” kifejezést, és hogy a különböző fókusztávolságok különböző mértékű perspektívacsökkenést okoznak. Ami alapvetően ugyanaz lesz mindig: a modell mögötti háttér, és hogy az milyen távolinak / közelebbnek tűnik. Például amikor portrét készítesz valakiről (vagy valamiről – itt éppen a boltívről) széles látószögben (28 vagy 35 mm), a háttér ígggggyyyy fog kinézni (jelen esetben felnagyítja a távolságot közöttük). Ezt érdemes megjegyezni: ha egy hatalmas, lendületes jelenetet szeretnél ábrázolni nagy mélységélességgel, használj nagylátószöveget! Ám ha kihúzod a lensét 120 milliméterre ugyanannál a témánál, és ugyanolyan képkivágással fotózol (ami azért azt fogja jelenteni, hogy pár lépést hátrébb kell majd lépned), akkor úgy fog tűnni, hogy a háttér kicsit közelebb került a tárgyadhoz (amennyiben ők nem változtattak a helyzetükön). Most nagyíts még jobban rá a tárgyra (200 mm körül), és látszólag a háttér még közelebb fog kerülni hozzá. Ez azért van, mert ha nagy a gyújtótávolság, a tömörítés hatására, amit a lencse hoz létre, a tárgy és a háttér közötti távolság látszólag nagyon le fog rövidülni. Portréknál, illetve esküvői fényképeknél sok fotós előszeretettel használja ki ezt a jelenséget, mivel ez a tömörítés az arc berendezkedésére is jótékony hatással van, és a végeredmény sokkal hízelgőbb lesz.

ZÁRSEBESSÉG: 1/125SEC

LENDE: F/2.8

ISO: 800

FÓKUSZTÁV: 70MM

FOTÓ: SCOTT KELBY

Ötödik fejezet

Profi fotózás a szabadban

A leggyönyörűbb fény ki- és felhasználása

Tudod, mit szeretek legjobban a természetes fényben fotózásban? Hogy ingyen van. Nincs szükséged rádiós távkioldóra, se állványokra vagy aksikra vagy színező fóliára, szoftboxokra vagy más egyéb fotós cuccra, ami csak láb alatt lenne, ráadásul végtelen ideig tart az összeszerelésük, és utána még csak nem is működnek, nem jó helyen vannak, vagy kiderül: a stúdióban hagytál valamit. És ekkor kezdesz el üvöltözni az asszisztensseddel, aki igazából nem is az asszisztenssed – csak egy ismerős, aki éppen segít neked. És míg a fizetett alkalmazottaddal ez úgy-ahogy elmenne, akit épp azért (is) fizetsz, hogy elviselje a harcias kiabálásodat, ő csak valaki, akivel összeakadtál egy helyen, ahol ebédeltél, és a barátod, Mark ismerte őt egy bevásárlóközpontból. Szóval tényleg: ő csak barátként segít neked, és soha nem volt még fotósnak asszisztense, tehát el se várhatod tőle, hogy tudja, milyen magasra kell kihúzni az állványt, mert ő igazából ruhatervező, és tulajdonképpen stylistként szeretett volna részt venni a munkában. De most az állvánnyal vacakol körülötted, és ez pontosan az, amit nem szeretett volna ezen a csütörtök délutánon csinálni, de legalább csinál valamit. Csak éppen olyat, amit nem szeret, és mindezt csak Mark kedvéért, aki bemutatott titeket egymásnak, és most éppen kiabálsz vele valami olyasmi miatt, amit életében nem csinált még. Persze, hogy könnyekben tör ki, mivel az egész szituáció a volt barátjára emlékezteti, aki elvitte jetskizni, és ő is kiabált vele, mert túl hamar indította be a gépet, de igazából nem mondta, hogy mikor is kell. Most pedig ő üvöltözik veled, és te kezdesz megőrülni, és ez az egész nem történt volna meg, ha (a) természetes fényben fotózol, vagy (b) máshol ebédelsz akkor.

Gyönyörű, ellenfényes felvételek

Amennyiben szeretnéd feldobni a szabadtéren készült fotóidat, próbáld ki az ellenfényes fotózás lehetőségét, főleg portrézásnál! Az ellenfény drámával és olyan dimenziókkal tölti meg a felvételt, amit csak profiktól láthatsz.

Hogyan csinálják? Először is állítsd úgy a modellt, hogy a Nap közvetlenül a háta mögött legyen, és ne essen fény az arcára, tehát csak a sziluettjét lásd! Ezután állítsd át a kamerát szpot (spot) fénymérési módra, és fókuszálj a modell arcára! Ezzel a kamerának azt mondod: „Ez a legfontosabb rész a fotón – mérjél rajta fényt, hogy rendben legyen az expozíció!” Ha megcsináltad a képet, látni fogod, hogy az arc így kissé világosabb, mint kéne. A fotó többi része is jóval világosabb lesz, de ez így van rendjén, mivel ami a modell mögül világít, mégiscsak a Nap (ami ugye elég fényes). Amennyiben rekesz-előválasztási módban használtad a gépet (amit nappali fényben, szabadtéren én is használok), és úgy találd, hogy nagyon is világos lett a fotó, az expozíciókorrekciót használva (a kamera ad egy értéket, ami szerinte a helyes expozícióhoz kell, ám ezt felül- vagy alulbírálhatod) készíts új felvételt! Nikon gépen tartsd lenyomva az expozíciókorrekció gombját (+/-) a gép tetején, majd a vezérlő joystickot jobbra eltolva változtass az értéken -0.3 -mal vagy -0.7 -tel (a felső kijelzőn látni fogod), és készítsd el az újabb felvételt! (Így a kép $\frac{1}{3}$ vagy $\frac{2}{3}$ blendényivel sötétebb lesz.) Kapcsold be a Canont! A gépen nyomd meg a +/- gombot, majd a gyorsvezérlőtárcsát vagy a korrigáló „<” vagy „>” gombot tekerd, illetve nyomd a kívánt korrekció mértékének megfelelően! Majd készíts egy újabb felvételt, s látni fogod, hogy szükséges-e még tovább sötétíteni a fotót – ha túl sötét lett, próbálkozz újra! Ha ez nem megy, akkor az exponáló gombot egy pillanatra félig lenyomod és a hátsó vezérlőtárcsát tekergeted. Figyelj rá ne legyen a tárcsa lezárva a „lock” gombbal.